

LIBERTATEA

— Foaie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie, în anul 1902 —

„LIBERTATEA” ESTE
PROPRIETATEA FAMILIEI MOSTENITOARE
ALUI ION I. MOȚA

Redactor răspunzător: GAVRIL POP

PREȚUL FOII ESTE:

120 Lei pe un an, 60 Lei pe 1/2 an,
30 Lei pe 3 luni.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

„LIBERTATEA” Moța

BUCUREȘTI I. — Calea Victoriei 63.

Aici se vor trimite orice scrisori pentru redacție precum și cererile sau banii pentru abonamente.

Apare în fiecare Duminică

Prețul unui număr 2 Lei

NU VREAU SĂ PLECE, ÎN RUPTUL CAPULUI, din EUROPA

— „Vreți să ne goniiți din Europa? Ei bine, nu plecăm!.. —

Zadarnic se sfarmă oamenii conducători de state să-i scoată pe jidovi din Europa, că nu pot. S'au înrădăcinat aici, cu rădăcini adânci, și oricât trag de ei, nu-i pot mișca din loc. S'au ținut sfături peste sfături, s'au luat hotărâri, planuri, dar tot degăba. Izrael nu vrea să plece din Europa și pace!

De curând s'a ținut la Paris o conferință a fruntașilor jidovimii. Președintele ședinței a fost Leon Blum, fost ministru președinte al guvernului francez. În această conferință, fruntașii jidovimii au ceretat toate locurile unde conducătorii popoarelor vreau să-i ducă pe jidani. Au ceretat — pe hartă, bine înțeles — Africa, cu ținutul Congo, Kenia și Abisinia. Au ceretat insula Madagascar, Australia și așa mai încolo. Și la urmă, — capac peste oală, au luat următoarea hotărâre: „Jidovii nu vor îngădui, în ruptul capului, să părăsească Europa, spre a coloniza Madagascarul, Congo-ul, Rhodesia, Kenia sau cine știe ce altă colonie africană. Izrael este unul dintre popoarele cu cea mai veche civilizație, mult mai veche decât a altor neamuri, care fac din antisemitismul lor barbar judecata, că așa trebuie să fie. Nu îngăduim și ne vom împotrivi cu toate puterile noastre, să fim puși în rânduri cafrilor, berberilor sau malaezilor (neamuri din Africa)”.

În fața acestei hotărâri neștrămutate, ce poate face Europa? Ei îi e frică de jidovi. Ea a rugat pe jidovi să plece, nu i-a silit. Și când îl rogi pe jidov, trebuie să știi că nu îl ascultă rușimintea. Jidovul are suflet căinos, are inimă neagră și vicleană. El caută toate scăpările și dacă nici cum nu izbuteste, scoate și aruncă aur. Cumpără cu galbeni ceea ce nu

a putut câștiga cu înșelăciunea.

„Vreți să ne goniiți din Europa? Ei bine, nu plecăm! Dacă vă place, dacă nu vă place, trebuie să ne suferiți, fiindcă altfel, vom deslănțui împotriva voastră toate fulgerile răzbunării noastre...”

Speriașe-vor oare conducătorii Europei? Rămâne de văzut. În toate țările, lupta împotriva lui Izrael este aprigă. Cine va birui, binele ori răul, rămâne de văzut.

— o —

Rusia pravoslavnică

În ziua înmormântării Mariei și Bunei noastre Regine Maria, în inima Moscovei, în cea mai măreașă catedrală ortodoxă, a fost slujit un sfânt parastas pentru odihna sufletului Reginei Maria. După 20 de ani de cumplite prigoniri, vreme în care fața Rusiei a fost schimbată în pământ de tânguire iar credința creștină ortodoxă a fost scoasă din viața Rusiei, iată o zi mare, o zi în care cobora în mormânt Marea Regină a României și în care au sunat din nou clopotele aducătoare de mângâiere și pace sufletească.

Au izbutit, ei, bolșevicii, să alunge pe Cristos-Dumnezeu din biserică, dar nu-l vor putea nici odată alunga din inima pravoslavnicilor ruși, cari vor închide ochii pe vecl, pe buze cu numele lui Cristos. Glasul clopotelor dela Moscova a sunat peste toată Rusia.

„LĂSAȚI ÎN PACE PE ACEI CARI CONDUC POPOARELE”!..

— A DECLARAT MARELE SCRITOR ITALIAN GIOVANNI PAPINI —

O bucurie necunoscută până aci, s'a răspândit în toată Italia, în clipa în care dl Mussolini s'a hotărât să facă curățenie în casa neamului său.

În numărul trecut al gazetei, am arătat primejdia mare pe care o prezintă cele 40 de mii de jidani din Italia și pricina pentru care acolo, a fost pusă pe tapet chestiunea rasismului, adică a curățirii neamului.

Cum era și de așteptat, poporul italian a primit cu mare bucurie această înnoire. Biserica catolică însă, care luptă pentru înfră-

rea tuturor popoarelor, s'a ridicat, cu Papa în frunte, și a încercat să stăvilească vrerea dlui Mussolini de a-și curăți neamul. Voința Papei s'a lovit de și mai puternica voință a dlui Mussolini, care a declarat, că pentru binele poporului său, nu cunoaște nici o piedecă. Între ziarele catolice din Italia și ziarele mari fasciste, s'a pornit o luptă în scris, la care s'au alăturat cei mai de seamă scriitorii Italiei. Între ei se află și mulți preoți catolici, cari nu s'au alăturat credințelor pe care o are Papa în această privință, ci au aflat, că biserica catolică, nu poate să se împotrivescă unui om, care nu vrea să învrăjbească popoarele prin sădirea urii, ci voește numai ca să și curețe neamul lui de neghina care l-a năpădit.

Marele scriitor catolic Giovanni Papini, iată ce scrie în această privință: „Lăsați în pace, pentru Dumnezeu, pe acei cari conduc popoare în această omenire atât de învrăjbită, într'un răstimp atât de tulbure, într'un răstimp de revoluție și transformare, într'o Europă amenințată, care ar putea să p'ară sau să reinvie, după cum vor ști să cârmuiască treburile publice conducătorii principalelor state”.

Mare adevăr a rostit scriitorul italian! Dl Mussolini a dovedit — în repetite rânduri — că știe să își conducă neamul pe căile cari îl duc la fericire. Este foarte greu să putem crede că de data aceasta, d sa ar putea greși. Dimpotrivă, poporul italian, care era amenințat de jidovi, trebuia păzit din bună vreme. Nu trebuia lăsat până când era prea târziu. Pilda altor neamuri i-a dat de gândit. Și cu toată împotrivirea bisericii catolice, dl Mussolini nu și-a lăsat neamul să cadă pradă în ghiarele jidovimii.

De mult adevăr grăitoare pildă a dat dovadă, lumii întregi, conducătorul Italiei.

Cum răspândesc ungurii din Ungaria, minciunile peste hotare

Ungaria se străduiește din răzputeri să și răspândească, în toate țările din lume, aceiași veche poveste: REVIZIONISMUL. În scopul acesta ea nu crușă nici bani, nici timp și nici hărție. Pe toate căile cari îi stau în fața ochilor, se plânge, urlă, se tângue și varsă aceleași lacrimi pe cari le a varsat acu s 20 de ani: REVIZIURA GRANITE-LOR. Ungaria ciuntită, Ungaria nedreptățită, bătută, sărăcită... iată cuvintele cari umblă de pe buze pe buze, în aproape toate țările lumii. Bibliotecii întregi s'au scris despre acest lucru. Istorici și scriitori aleși, cumpărați cu bani grei, au falsificat adevărul, au prefăcut istoria în marfă și au așternut pe hărție altă istorie, care arată, că Ungaria trebuie să fie o împărăție și nu o biată țărișoară, cum este ea astăzi.

Printre cele dintâi țări cari și-au plecat urechea la tânguirea Ungariei, se numără Anglia. Noi nu putem ști prețul pe care l-au plătit ungurii, pentru a putea cumpăra o seamă de oameni politici englezi, cu ajutorul cărora s'au vârat până în cele mai înalte cercuri politice de acolo. Știm însă atâta, că propaganda ungurească a prins și că am fost puși într'o stare foarte grea, când mai mulți deputați englezi s'au ridicat și au cerut răspicat dreptate Ungariei. Numai cu multă strădanie și cu prețul unor foarte grele stăruințe, am izbutit să arătăm Angliei, că toate câte le-au răspândit Ungurii, sunt minciuni sfruntate și că dreptatea este de par-

tea noastră. Am izbutit să potolim focul. Nu l'am putut însă stinge. El mocește în năbușit și din când în când izbucnește, te miri unde.

A izbucnit acum în Germania. După alipirea Austriei la Germania, aceasta a ajuns graniță în graniță cu Ungaria. Spaimă și groază mare a intrat în unguri, când s'au văzut cu nemții în prag. Dar, ca să se pună bine cu dânșii, și-au pus în joc viclenia aceea, care seamănă de minune cu a jidovului: Dacă D-zeu ne-a trimes pumnul german în coastă, hai să-i cerem ocrotire. Hai să-l netezim, c'apoi nu ne lovește!.. Așa au socotit ungurii. Și cel mai nimerit motiv ge lingusire l'au aflat, desigur, în REVIZIONISM.

Au chemat, acum nu de mult, pe directorul unuia dintre cele mai mari ziare din Germania, să facă o călătorie de cunoaștere prin Ungaria. Acesta, Wolfgang pe nume, s'a dus bun bucuros. Cum este obiceiul ungurilor, l-au ghiftuit bine, l'au purtat pe palmi și l'au culcat în pene de găscă, având toată grija, ca printre paharele de vin ales, să strecoare câte o la crimă, în legătură cu nedreptatea strigătoare la cer, care s'a făcut Ungariei îndată după război. Poate că i-au mai uns și roatele, nu știm, destul că ziaristul s'a întors acasă și într'o serie de articole, a dovedit, că istoria întregii lumi este falsă și numai istoria Ungariei este dreaptă... A dovedit că marele lor Arpad, cu hoardele lui sălbatece, a fost el cel dintâi stăpân pe aceste plaiuri din preajma

Dunării și a Carpaților. Atâta de puternică a fost dovada, încât mai mai că era să se scape să scrie, că pe locurile unde se află azi România, au stăpânit Ungurii chiar și înaintea Romanilor și a Dacilor!..

Da, da, — era cât p'aci să ceară, ziaristul german, ca hotarele să fie îndată mutate, iar Ungaria să fie prefăcută în împărăție. Păcat însă, că s'a ridicat pe loc un scriitor, din fericire frate de sânge cu ungurii revizionști, care a arătat Ungariei calea pe care trebuie s'o urmeze, iar germanului, prea ușor dus de nas, i-a arătat adevărul. I-a arătat mai întâiu, că istoria nu este chiar așa cum a scris-o dânșul și că pe aceste plaiuri, după Daci și după Romani, au urmat Românii și numai târziu de tot, s'au încumetat Ungurii să năvălească și să se așeze pe aici. Și mai departe, scriitorul ungar dă un sfat fraților săi, în care arată, că înainte de a-și pierde vremea cu revizionismul, să încerce a îndrepta starea fără-nului maghiar, care este și spre alte lucruri, mai de preferat decât revizionismul. Iar cu banii pe cari îi aruncă în propaganda revizionistă, — milioane foarte grele — să astupe cu dânsule spărturile, căci plouă și ninge în casa și în visteria Ungariei!..

Noi Românii, nu ne-am ostenit să răspundem neamului, decât cu jumătate gura. a. Pop.

CUVINTE PENTRU SUFLET

Șoaptele Ingerilor

de Vasile Militaru

I

Surâzător păcatul vine
Și-ți face zările senine;
Putere are să te 'mbete
Ca și sărutul unei fete...
Dar după el, întotdeauna
Apun și stelele, și luna.
Te 'ncing ale căinței bice,
Și 'ncepe lacrima să pice..

Dacă ai, de azi pe mâine,
Pe-a ta masă câte-o pâine,
Și din ea o fărmiță rupi, flământului să dai,
Ți-ai făcut tu însu-ți cheia, ce descuie sfântul rai!

II

Cu fâlharii — mici sau mari, —
Niciodată să nu ari!
Să nu 'njugi măcar odată
Boii tăi cu-ai lor la plug;
Numele cel fără pată
E ogor plin de belșug!..

III

Nu-i fericit bogatul, în palatul lui de piatră,
Când nici un sărac nu-i simte focul care-i arde 'n vatră,
Ci e fericit săracul milosiv, — cum vrea Prea-Naltul, —
Lâng'a cărui vatră caldă, se mai încălzește și-altul!..

IV

Cu bani poți cumpăra de toate, —
Ca inima să ți-o desmierzi, —
Doar nume bun nu poți, nepoate,
Să cumperi, când pe-al tău îl pierzi!..
Doar nume bun nu mai poți prinde,
Pe oricâți bani ai fi având,
Că-i tot ce nu se poate vinde
Din toate câte ni se vând!

V

Dacă fericirea 'n lume pe 'nflorite căi te plimbă,
Să n'ajugi pe cârșitorul care-ți cere 'n altă limbă —
Sfântul care stă la poarta raiului, ca 'ntr'o firidă, —
De i-aicere 'n orice limbă, — poarta n'o să ți-o deschidă!..

VI

Intre seci, e sec de frunte, sau frunța între zevcei
Cel ce zice plin de fală: «Asta-i casa mea pe veci!»
Casa ta „pe veci“, nebune?... mâine tu vei fi țărăna,
Iar ea trece, ca și banul, neîncetat, din mână'n mână!

VII

Cu străinii cine ține
Țării lui nu-i face bine,
Și de foc zicând c'o scapă,
El cu sita cară apă!..

VIII

Când sgârșitul c'o maslină te cinstește, nu-i bun semn:
In curând el îți va cere un ciubar de untdelemn!..

IX

Comoara ta în cer mereu s'adună,
Prin frimtura dată — cât de mică;
Chiar umbra unui pai e faptă bună,
Când stă să răcorească o furnică!..

FOIȚA

„Vrea domnu se face ca în Bichirești?”

Conducătorii orașului Buda-
pesta, au avut năstrușnicul gând
să silească pe toți țiganii află-
tori în capitala Ungariei, să
se scalde odată pe săptămână.
Vreme îndelungată, am urmă-
rit năstrușnica măsură a un-
gurilor, pe care stăpânirea de
acolo aflând-o bună, a înfin-
s-o peste întreaga Ungaria. Ți-
gani scormoniți din bordeele
lor, au intrat în spaimă. Cum
să se spele ei acuma, la bă-
trânețe, când toată viața nu
au pus un picur de apă pe
față? Dar stăpânirea nu g'u-
mea. Cu ajutorul poliției și a
jandarmilor, în hazul lumii în-
tregi, cu un alai într'adevăr jî-
gănesc, țiganii au fost duși la
spălare. Zice că s'au aflat jî-
gani cari de 50 de ani nu s'au
spălat! Murdăria s'a cuibărit
în pielea lor într'atâta, încât
a fost lipsă ca în apă să fie
pusă sodă de spălat haine, ca
să se poată înmuia și curăți.
Mi am adus aminte de acea-

sta măsură a ungurilor pe când
mă aflam, deunăzi, în Bucu-
rești. Pe o stradă mai îndosită
se făcea zarvă mare. Tejghele
scoase afară din prăvălie și
femei sufocate, spălându-le
vârtoș cu leșie, vase de bu-
cătărie, scaune și unelte, toate
puse la rând, ca să fie cură-
țite, mi-au atras luarea amine-
te. M'am întrebat dacă nu cum
va vor fi fiind «stilști», cu ca-
lendarul strămutat, și se pre-
gătesc de sărbătorile Paștelui..
M'apropiu și văd că sunt jî-
dani. Aud cuvinte răslețite..
govern... poliție... amendă.. dar
totuși nu pot desluși povestea
acestei înfrigorată curățeniei.
Întâmplarea face să întâlnesc
un sergent de stradă, pe care
il iscodesc, să aflu adevărata
pricină, a acestei «curățeniei ge-
nerale».

«Să vedeți dv. — îmi spune
sergentul — este ordin de sus.
Di general dr. Marinescu, mi-
nistru sântății, a trimis echi-

pe sanitare în inspecție, cari
au aflat în prăvălii și în căr-
cime murdăria care nu a
fost scoasă de zeci de ani. Dsa
a dat ordin ca toate prăvăliile
să fie ogliandă!..»

Noi știm ce înseamnă când
un militar dă poruncă să fie
«ogliandă! De altfel am putut
vedea acest lucru și din zorul
pe care orășeni îl dădeau la
curățirea dușenei.

Am părăsit Bucureștii mul-
țumit și împăcat de vederea
unui început bun. Era chiar
vremea, ca jidovii să și curățe
murdăria și să mai vândă cre-
știnilor și marfa curată.

Mulțumirea m'a urmărit pâ-
nă la un popas mai lung, în-
tr'un sat îndepărtat din Ar-
deal. O căldură înăbușitoare
clocotea deasupra satului. Din
loc în loc, câte o gospodină,
își făcea de lucru pe lângă
casă. Cuprins de nădușală, mă
opresc în fața unei prăvălii.
Nu-mi trebuie să iscodesc prea
mult ca să aflu că-i jidovească.

— Prăvălie creștină nu se
află în sat, — întreb eu pe
un românș, ieșit ca din îm-
părăția focului?

— Nu se află, domnule.

Intru la jidan. Mă primește
un băzâit de muște, ca un roi
de albine care nu mai încapă
în coșniță. După tejghea, o
Rifcă grasă, mai grasa decât
o rață îngrășată, cu pistrui deși
pe față, moșia deasupra unei
gazete ungurești. Într'un colț
al prăvăliei, care mai slujea și
de cârciumă, se afla un grilaj
de scândurele, înalt până în
tavan, unde erau adăpostite
butoaiele. Intre butoaie, vre o
4 rațe grase, cu pliscurile că-
scate, scoteau limba de căl-
dură. Un miros de coteț de
gâini, amestecat cu petrol și
ojet, mi a pus stăpânire nu
numai pe nas, dar pe întreaga
făptura, căci era mai mai
să leșin.

— Bun somnul jupăneasă,

— zic eu cu gias râspicat.

— Oh, che speriat la min!

— răspunse ceea de după tej-
ghea

— M'a apucat foamea, ce mi
dai să mănânc?

— Are iu salami, chirnați,
ceape și pite (pâne)..
— la dă mi ceva, că nu te
mai vâd de foame.

Cum a murit cel mai mare poet naționalist spaniol

Frederico Lorea Garcia,
cel mai mare poet națio-
nalist spaniol, a murit în
împrejurări triste. Îndată
după izbucnirea războiului
civil din Spania, poetul
Garcia s'a refugiat în fa-
milia unor prieteni, luptă-
tori în falanga naționalistă,
cari l au ținut ascuns. Din
greșală, poetul a ieșit în-
tr'o zi pe străzile orașului
Grenada. Comuniștii l au
recunoscut și l au prins.
Fără să-l judece, l-au pus

într'o trăsură și l au scos
afară din oraș unde l au
împușcat. Despre moartea
lui, care s'a petrecut a-
cum 2 ani, s'a aflat de
abia în zilele trecute.

Buruiană care mănâncă cârnați..

În locurile călduroase,
prin Africa și prin Ame-
rica de mijloc, se află bu-
ruieni cari mănâncă car-
ne. Aceasta au fost pore-
clite «carnivare», adecă
mâncătoare de carne. Ele
se nutresc de obicei cu

gâze, muște ori alte in-
secte mai mici.

O buruiană foarte ciu-
dată însă, a fost văzută la
expoziția agricolă din o-
rașul San-Diego din Ame-
rica. Este vorba de o bu-
ruiană care are forma de
șarpe, lungă de aproape 2
metri și care nu se hră-
nește cu altceva decât cu
cârnați.. Buruiana nu are
frunze, numai tulpină lun-
gă și înghite cu lăcomie
câte 2—3 cârnați pe zi,
Americani se minunează la
vederea acestei ciudățeniei.

Sfaturi gospodărești

uscați și rupți de vânturi.

5. Certificatele pentru
transportul lemnului de nuc
se eliberează de către ser-
viciul agricol județean, că-
ruia i va se adresa cererea
sau prin agronomul regio-
nal.

6. La orice transport de
lemn de nuc, bilețul tre-
buie vizat atât la plecare,
cât și la sosire, de notarii
comunelor respective.

Pentru fiecare nuc apro-
bat a fi tăiat, legea obligă
să se planteze cel puțin
trei nucii tineri în loc.

Pentru crescătorii de vite

În timpul verii se con-
tinuă gonitul vacilor.

Juvințele umblă la vâr-
sta de 2 ani, iar cele de
rasa stepă, care se desvol-
tă mai încet, cei mai timp-
puriu la vârsta de doi ani
și jumătate.

Juncile gonite la o vâr-
stă mai fragedă nu se des-
voltă bine, fată greu, iar
vitei lor sunt mici și ră-
mân piperaciți.

Când din anumite pri-

cini, juncile s'au gonit la
o vârstă mai mică, pentru
a le asigura dezvoltarea,
trebuie cruțate, fie dând-
le la taur numai la 5—6
luni după prima fătare, fie
că le mulgem un timp cu
mult mai scurt, ca de obi-
ceiu, cel mult 4—5 luni.

Vacile de prăsilă, care
au fost gonite primăvara
timpuriu, fată toamna sau
la începutul iernii. Vom a-
vea atunci lapte mai mult
în timpul iernii, când este
mai căutat și mai bine
plătit. Iar când producția
de lapte începe să scadă,
se apropie pășunatul, când
mișcarea în aer liber și
nutrețul verde mărește din
nou și prelungeste această
producție.

La fătări în toamnă, cre-
șterea viteiilor este mai
ieftină, deoarece scurt timp
după înțăr care se pot mâna
la pășune, unde se des-
voltă bine și repede, cu
cheltueli mai puține, decât
atunci când am fi nevoiți
a i hrăni în grajd, cu nu-
trețuri reolate

A luat ființă Sindicatul Proprietarilor de gazete

Vineri în 29 Iulie anul 1938, sub președinția dlui A. D. Liciu, prim-președinte al secției IV, Curtea de Apel București, a avut loc alcătuirea Sindicatului proprietarilor de ziare, potrivit cu hotărârea ministerială Nr. 69 p. 94 din 18 Iulie 1938.

Au fost reprezentate ziarele: *Curentul* prin dl. director Pamfil Șeicar, *Timpul* prin delegatul său dl. N. Grigorescu, *România* prin dl. director Cezar Petrescu, *Viitorul* prin dl. Șoian Georgescu, *Neamul Românesc* prin dl. N. Georgescu, *Le Moment* prin dl. Alfred Heller, *Sierbenbuergiesches Deutsches Tageblatt* prin dl. Carol Jahoda, *Keleti Ujsag* prin dl. Andrei Samody, *Iasul* prin dl. Mircea Bărsan, *Viața Românească* prin dl. Vișoianu, *Albina* prin dl. Ciurezu, precum și agențiile de publicitate «Thomsohn», «Rudolf Mosse» și «Athanasiu».

A lipsit delegatul ziarului «Gazeta Transilvaniei».

Subsecretariatul de Stat al Propagandei, Direcțiunea Publicității, a fost reprezentat prin dna Michaela Catargi, subdirectoare generală, și dl. V. Hrisicu, directorul publicității.

Dl. A. D. Liciu, deschizând ședința, arată scopul acestei convocări, constituirea comisiilor interimare ce va alcătui tarifele de publicitate și regulamentul acestei comisii, precum și desemnarea unei comisii de judecată, pentru eventualele diferende ce se pot naște între Direcțiunea Publicității și instituțiile de mai sus. S'a relevat importanța deosebită ce trebuie acordată acestei instituții, integrată în noaua organizare de Stat.

Până la organizarea definitivă, care se va face pe baza formelor stipulate în Decretul-Lege din 15 Iulie 1938, comisiunea interimară a luat în discuție unele măsuri vremelnice de primă necesitate.

S'a cerșit apoi, de dl. Pamfil Șeicaru, regulamentul și tarifele întocmite de către Direcțiunea Publicității.

La această discuție dl. C. Jahoda, din partea ziarului «Sierbenbürgisches Deutsches Tageblatt» cere ca ziarul din provincie să aibă asigurată o publicitate mai intensă sau să fie autorizate a considera tarifele din tabloul de publicitate drept preț maximal, cu dreptul de a fi redus.

Dl. Pamfil Șeicaru cere menținerea prețului, ca fiind în deajuns de scăzut și la îndemâna oricărui clientele.

S'a căzut de acord, ca pentru orice publicație tariful să rămână acel fixat de către Direcțiunea Publicității, cu rezerva pentru ziarele de provincie, ca atunci când va fi cazul, să ceară reducerea eventuală a tarifului.

S'a discutat chestiunea, dacă tariful pe linie trebuie repus

tuturor ziarelor de orice format sau dacă trebuie socotit la tipul ziarului de 7 coloane l'nia corp 5. La această discuție au luat parte dna Michaela Catargi, subdirectoare generală a propagandei, dl. Pamfil Șeicaru, dl. Cezar Petrescu și dl. V. Hrisicu, căzând de acord ca tariful să se refere la ziarul tip de 7 coloane corp 5, susceptibil de reduceri sau scăderi în raport cu formatul diferit, mai mic sau mai mare al ziarului.

Agențiile de publicitate chemate ca organ tehnic pur consultativ, au cerut prin dl. Brânișteanu, ca termenul de 15 Septembrie fixat de regulament, drept durată maximă pentru abrogarea contractelor de publicitate angajate anterior decretului și deciziei, să fie prelunghite până la 31 Decembrie 1938, la care dl. Șeicaru a răspuns, că nu e necesară prorogarea, denunțarea convențiilor fiind făcută prin faptul legii și deci agențiile sunt scutite de orice răspundere.

Fiind invitate agențiile și reprezentanții ziarelor să și coordoneze obiecțiunile și să și fixeze ultima atitudine, toți într-o impresionantă unanimitate, cad de acord și în ce privește cuprinsul regulamentului, cât și cuprinsul tarifulor de publicitate, aducându-se dlui președinte, Alex. Liciu, omagii pentru chipul cum a condus dezbaterile — pe alocurea pasionale — și pentru tactul său de magistrat consumat.

S'a procedat apoi la completarea comisiei de judecată a diferendelor ce se pot naște între ziare și Subsecretariatul de Stat al Propagandei, Direcțiunea Publicității. Sufragiul unanim al adunării indică pentru al treilea loc de judecător pe dl. Șeicaru și Gafencu.

Rezultatul acestei prime ședințe a fost:

1. Constituirea comisiei interimare a fixării tarifulor de publicitate a publicațiilor periodice.

2. Unanimitatea adunării reprezentanților acestor publicații și a reprezentanților Subsecretariatului de Stat al Propagandei, Direcțiunea Publicității, în ce privește acceptarea atât a regulamentului cât și a tarifului de publicitate

3. Constituirea comisiei de judecată compusă din dl. A. Liciu, primpreședintele Curții de Apel Secția IV-a, dl. consilier C. Prodan și dnii Pamfil Șeicaru pentru completarea celui de al treilea judecător al comisiei.

Prin constituirea Sindicatului proprietarilor de gazete s'a făcut un nou pas spre făgășurile noi, dând posibilitatea întregii prese, atât cea din capitală cât și presa din provincie, să aibă la îndemână o publicitate repartizată rațional și nu după bunul plac al instituțiilor sau societăților comercializate.

— Oh, cum speriat la mini...
— Dar pânea are gust de fotografie (petrol)! Cum vrei s'o mănânc?
— Dar alții rumuni cum mănâncă și n'are nimica la foale,
— zice Rîfca de colo
— Vor fi mănâcând ei, românii, dar eu nu mănânc murdăria asta.
— Dumnita poate vini din Bichirești!
— Da, da, din București vini, și acolo nu-i așa murdărie ca și aici.
Apoi celăl eu în ziar, che

în Bichirești pornit domni rezbel contra jidovi, che zice che este murdari. Domnu' vre che face la noi ca în Bichirești?..
— Ar trebui să vie și pe aici domni cu «rezbelu», zic eu, că aici e ca și în grajd.
— Apoi dache nu place la domnu, să poftescă să merge în Bichirești și acolo afe muncare mai curatele!..
Am ieșit «glonș» din dughiană și.. am mâncat, în loc de murdărie, aer curat care pe dată începu să mă înviorere. În gândul meu a

Războaiele. Ce se petrece pe fronturi

De pe frontul din Spania

În tot cursul săptămânii trecute, s'au dat sângeroase lupte pe toate fronturile din Spania. Bolșevicii au deslăuit atacuri desparte mai cu seamă în regiunea râului Ebru, încercând să ocupe pozițiile naționaliștilor. Incercarea bolșevicilor a fost însă respinsă cu foarte grele pierderi, atât de oameni cât și de material de război.

Atacul bolșevicilor a fost dat ca să oprească pregătirea acestui front. Generalul Franco a ocupat muntele Rey și de pe acest muate, care domnește peste valea Ebrului, va deslăui un atac puternic, silind pe bolșevici să se retragă.

Pe celelalte fronturi, lucrăză aeroplanelor. Orașul Valencia este atacat mai des. Pe frontul Madridului este liniște deocamdată.

Intre Japonia și Rusia

Toate încercările de împăcare vor da greș. Focul din răsărit arde cu mare

furie. Japonia care a cu prins un deal din teritoriul rusesc, îl apără cu mare îndârjire împotriva atacurilor ruse. În fiecare zi, pe frontul care s'a întins chiar pe granița dintre Manchuria și Rusia, se dau atacuri foarte puternice, cari se sfârșesc cu mulți morți și răniți. Deocamdată Japonia este stăpână. Nu știm însă pe câtă vreme.

Incercările de a împăca pe cele două popoare au dat greș. Războiul dintre Japonia și Rusia după părerea tuturor, nu mai poate fi înlăturat. Japonia este hotărâtă să stăpânească întreg Răsăritul.

Li stă în coaste însă Rusia. Cu toate că ea este acum ocupată într-un războiu foarte greu cu China, totuși nu se înfrică să mai poarte un războiu cu Rusia. Aceasta este o încredere nemai pomenită în puterile pe cari le are. Căci a purta războiu cu două popoare de 10 ori mai mari decât Japonia, înseamnă a fi convins că puterile nu o vor

părăsi și că va ajunge până în sfârșit la biruință.

Dar războiul dintre Japonia și Rusia mai deschide porțile unei chestiuni de foarte mare însemnatate. Japonia are o legătură tainică cu Germania și cu Italia, ca să lupte, cu puteri unite, în contra Rusiei comuniste. În cazul că războiul dintre Japonia și Rusia nu va putea fi înconjurat, atunci desigur că Germania și Italia nu vor privi cu mâinile în șold, ci se vor ținea de cuvântul dat în clipa iscălierii legământului cu celelalte două țări. În cazul acesta, Rusia va mai fi lovită și din coasta dinspre Europa. Prinsă între două focuri mari, nu putem ști care va fi soarta ei. În tot cazul, dacă se va amesteca și Germania și Italia, desigur că nici celelalte țări nu vor privi numai. Se vor amesteca și dansese și iată ne în fața unui fapt împlinit: Un nou războiu al lumii, poate mai crâncen decât cel care a trecut.

În mâinile jidanilor din Ungaria se află un milion și jumătate de jugăre cadastrale

Iată adevărata pricină a luptei care se duce acolo contra jidovilor

Foarte pușini sunt aceia cari știu, că jidanii — în Ungaria — nu trăiesc numai din industrie și comerț ci sunt cuibăriți adânc în gâlia Ungariei, pe care o stăpânesc și o sug. Problema jidovească acolo se pune, în cel dintâi rând, pe planul agrar. Dreptatea luptei este cu atât mai mare, cu cât cealaltă parte a pământului ungueresc este stăpânit de mari latifundiari, cari țin pe țaranul maghiar în cea mai mare sărăcie.

În această privință, cetim o statistică și părerea unui deputat ungar, în revista «Observer» din București, în care se poate vedea îndreptățirea unguurilor de a lupta în contra jidanilor.

Iată ce scrie revista pomenită:

»Problema evreilor din Ungaria constituie încă obiectul de discuție al opiniei publice maghiare. Partidul național socialist maghiar,

în deosebi, desfășoară o propagandă politică intensă pe tema lichidării definitive a problemei evreiești.

Deputatul maghiar Matolcsy Mátyás, unul dintre frunțașii partidului național-socialist maghiar, într'o adunare recentă a partidului din Budapesta, a ținut o cuvântare de o oră și jumătate pe tema chestiunii evreiești din Ungaria.

Intre altele deputatul Matyas, a spus următoarele:

»Nu propunem o schimbare radicală de regim politic, pentru că suntem convinși, că societatea muncitorească maghiară a rămas încă afară de cadrele adevărate ale națiunii. Din milioanele de țărani, un milion de muncitori au ajuns într'o stare de sărăcie, trăind ca cerșetori în afară de cadrele întocmirii noastre sociale.»

„Dela 1848'incepând, au emigrat în țară un milion de evrei, iar un milion și jumătate de evrei maghiari au emigrat peste hotare. După război dezideratele dreptății sociale ale maghiarilor nu se puteau pronunța deschis și pe față. Problema agrară maghiară a rămas și astăzi nerezolvată. Și astăzi mai există latifundii nobilitare și bisericești de peste 220.000 jugăre întindere, iar în mâinile evreimeii se află încă un milion și jumătate de jugăre cadastrale, fie ca proprietate, fie sub formă de arendări pe termen lung!».

Pe de altă parte muncitorimea maghiară trăiește în cea mai mare mizerie, îndurând cele mai mari lipsuri!».

UN LOCOTENENT DIN ARAD ȘI-A IMPUȘCAT SOȚIA APOI S'A SINUCIS

Locotenentul Gheorghe Dumitrăchescu din Arad năvănd niște necazuri familiare, și a pus negrul găd, să-și omoare soția și să se sinucidă. Du ninecă seara pe la ora 9 și-a trimis ordonanța de acasă și i a spus soției că are de scris niște scrisori. Soția sa s'a culcat. Când a adormit, a luat un revolver, s'a apro-

priat de pat și i-a descărcat soției un glonte în cap. Nefericita femeie a murit fulgerător, după aceea s'a întins în pat și și-a tras și-și un glonte în inimă. Necugetata faptă a stărnit o impresie profundă în Arad. Autoritățile cercetează, să afle ce l'a îndemnat pe ofițer să facă o așa nesocotită crimă.

Noutăți — Știrile săptămânii

† **Ion Manoilescu**, fost inspector al Băncii Naționale, fratele Dlui Mihail Manoilescu, a căzut răpus într-o groaznică nenorocire. Dânsul se afla într-o mașină dimpreună cu soția și fiul. Mergând cu mare iuțeală, pe drumul dintre Ploești și București, la o cotitură mașina a sărit din drum și s'a izbit puternic de un lemn, de pe marginea drumului. Ion Manoilescu a murit pe loc iar soția sa și fiul au fost răniți.

Moartea inspectorului I. Manoilescu a aruncat jalea în familie și în toți aceia cari i-au cunoscut faptele bune pe cari le-a săvârșit în viață. — Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Nici în Bulgaria românii nu duc o viață mai bună ca în Rusia. În zilele trecute, soldații grăniceri de pe malul Dunării dela Corabia, au prins pe săteanul Mancu Tătălea, român din comuna Măgura în Bulgaria. Bătrânul a povestit că a fugit din Bulgaria din pricina prigoanei crâncene la care sunt supuși acolo românii. Și-a lăsat acolo averea și toată gospodăria și a trecut Dunărea, peste noapte, cu o luntre.

Despre viața amară a Românilor din Bulgaria am mai pomenit. Stăpânirea bulgară se poartă vitreg cu frații noștri de acolo, cu toate că la noi, bulgarii trăesc o viață lipsită de griji și nimeni nu le face nici un rău. Dimpotrivă, bulgarii dela noi, trăesc în libertate deplină. Ei se bucură de toate drepturile pe cari le avem și noi. Ce-i îndeamnă oare pe vecinii noștri de peste Dunăre, să se poarte așa de căinește cu frații noștri de acolo?

Pacostea guvernărilor trecute de abia acum se cunoaște. Ies la lumină — destul de des — fapte și nereguli, pe cari le-au săvârșit oameni politici cu foarte mare putere, în vremea când au guvernat. Mai cu seamă foștii prefecți și foștii primari, sunt descoperiți că au săvârșit grele abateri în locul unde au fost puși.

Fostul prefect liberal Ion Văleanu, din județul Romanați, a fost arestat dimpreună cu doi slujbași înalți, Edgar Rusu și Ion Tușui, pentru vina de a fi luat bani mulți din visteria județului.

De aceeași faptă s'au făcut vinovați câțiva foștii prefecți și din alte județe, cari azi stau la închisoare și își așteaptă osânda.

Aceste fapte triste dove-

desc cu prisosință, nelegiuirile cari s'au ținut lanț în timpul guvernărilor trecute. Este lucru foarte îmbucurător, că s'a aflat cineva în țara aceasta care să i apuce de guler și să i scuture pentru faptele lor necinstite!

Pe malul Nistrului, în cel mai îndepărtat colț al Basarabiei, la Togatin în jud. Lăpușna, a fost ridicată o troiță, întru pomenirea ostașilor lui Ștefan cel Mare, cari au luptat și au sângerat în acest loc, pentru apărarea glii.

Troița a fost ridicată din dania sătenilor, la îndemnul inimosului învățător Gore Ioan, din Togatin. Fapta este laudabilă. În toate locurile cari am'ntesc fapte vitejești din trecut, ar fi bine să se ridice troițe. Căci numai așa se poate cinsti jertfa înaintașilor, cari au sângerat pentru gliie.

Viața în Rusia nu mai este în siguranță. Omul care iese din casă, nu mai știe dacă se va întoarce vreodată înapoi de unde a plecat. Este îndeobște cunoscut, că stăpânirea de acolo, pe oamenii cari nu-i sunt pe plac, îi face pierduți. Li prinde și îi duce undeva într'un loc ascuns, apoi îi împușcă.

Din 727 de deputați sovietici, câți erau în luna Decembrie 1937, acum nu mai sunt decât 627. O sută de deputați s'au pierdut. Nici familiile și nimenea nu știe de urma lor. Autoritățile întrebate despre acest lucru, nu știu și nu au văzut nimic!...

Ce-i acolo, nici să nu se pomenească, că te umple de groază. Dumnezeu păzească pe tot omul — și pe cel mai rău, — de așa pedeapsă!

Trăznetul omorârilor fărăn și orbește doi cai. O mare nenorocire s'a întâmplat în comuna Sâmbăta din județul Bihor. Săteanul Alexandru Crișan a plecat într'una din zilele trecute la câmp, să are. Către seară s'a pornit o furtună puternică, cu trăznete și fulgere mari și Alexandru Crișan văzând că nu mai poate ara, și-a pus plugul și rotilele în căruță și a plecat spre casă. N'a apucat însă să meargă mult, căci a fost lovit de un trăznet și omorât, iar caii lui orbiți amândoi. Cei de acasă l-au așteptat zadarnic până seara târziu și văzând că nu se mai întoarce, au plecat în căutarea lui. În apropierea comunei l-au aflat mort în căruță. Caii fiind orbiți de trăznet, s'au oprit în mijlo-

cul drumului și nu s'au mai mișcat de-acolo.

Cu cât și-a cumpărat dreptul de-a cerși. Pentru a primi dreptul de-a cerși la poarta celui mai mare cimilir din Varșovia, un cerșetor a plătit frumoasa sumă de 400 lire, adică în banii noștri cam 300 mii lei. — Oare aceia, care-și dau banii lor acestui cerșetor, știu că ei îi dau unui om bogat și nu unui nenorocit?

Un copil cu două corpuri, două capete și trei picioare. O fată din Măcin (Dobrogea) a născut un copil cu două trupuri, două capete și trei picioare. La unul din picioare copilul are nouă degete.

50 de oi omorâte de trăsnet pe un munte. În ziua de 7 Aug. s'a abătut asupra muntelui Iuda din hotarul comunei Dragoslavele (Muntenia) o puternică furtună, însoțită de fulgere și trăznete. Pe muntele Iuda se afla o turmă de oi, păzită de clobănașii Ion Nepoescu și Ion Corman. În timpul furtunii au fost lovite de trăznet și omorâte cincizeci de oi din turmă, iar clobănanul Ion Corman, greu rănit la o mână.

O soră își găsește fratele dispărut acum 36 ani. cu ajutorul unei fotografii de ziar. Într'o străduță dela maginile marelui oraș Londra, trăia singură și fără rudeni, bătrâna Amalia Hawtovne. Avea un singur frate, dar de 36 de ani nu mai știa nimic de el. Valurile vieții îi despărțiseră de multă vreme, și ea nu mai nădăjduia că l va mai întâlni vreodată. Soartea a vrut însă altfel și după atâta amar de vreme, ei s'au întâlnit iarăși. Era timpul vizitei regelui englez la Paris. Regina Angliei s'a dus la un mare spital din capitala Franței ca să viziteze pe cei suferinzi. În timpul vizitei, regina Angliei a fost fotografiată în mijlocul bolnavilor. Fotografia a fost încrestată de toate ziarele engleze. Când cetii ziarul, bătrâna Amalia Mawtovne recunoscuse printre bolnavii din spital pe fratele ei. Indată se urcă într'un vapor și merse la spitalul din Paris, unde într'adevăr, își află fratele, despre care nu mai știa nimic de 36 de ani.

Întâmplarea fericită a mergerii Regilor Angliei la Paris, a dat prilej la doi frați să se întâlnească, după atâta vreme de despărțire.

Balaurul comunist își întinde ghlarele peste lume

— Și în treburile din Palestina și-a vârat coada —

Vom pune piciorul în pragul tuturor statelor și vom deslănțui revoluția comunistă pe întreaga față pământului. Dacă nu vom izbuti, vom da foc lumii!... Această este deviza comunistilor. Spre încăerarea tuturor popoarelor râvnesc ei!

Pilda cea mai grăitoare este Spania. Primejdii de comunism, care pusese stăpânire pe aproape întreaga viața Spaniei, în clipa în care o mână de oameni s'au ridicat cu împotrivire, balaurul comunist a aruncat limbi de foc asupra nefericitei Spanii și a aprins în ea cea mai cruntă revoluție dintre frați, pe care a întâlnit-o istoria lumii. Surpător al familiei, al credințelor creștinești și al granițelor, comunismul se dedă la cele mai mișlești apucături, acolo unde a izbutit să pună piciorul. În Spania, nu numai vărsare de sânge se petrece. Acolo comunistii lovesc cu îndârjire în biserică, în credință și în familie. Improască cu noroi în obrazul lui Cristos și se ridică cu foc și sabie împotriva rânduelii și a temelii pe care sunt așezate statele de azi. Față în față cu această prim jdie, este de sine înțeles, că popoarele nu pot sta cu mânele în sân.

După Spania a venit rândul Chinei. Războiul dintre China și Japonia nu ar fi izbucnit dacă nu și-ar fi

vârat comunistii coada în treburile din China. În clipa în care au văzut că japonezii le strică șocoleala, bine începută, — în China au aprins fitilul și au îndemnat pe chinezi să pornească la război. Soartea însă nu le-a zâmbit de loc. În loc ca să li se implinească vrerea care de foarte multă vreme îi stăpânește, de a vedea bătuți pe japonezi, se petrece tocmai contrariul. Japonezii sdrobesc și cuceresc pământ nou, iar acum în urmă, se pare că Japonia este hotărâtă să-l facă și Rusiei de petrecanie. Să i ajute Dumnezeu!

Din Palestina ne sosește vestea, de altfel așteptată, că și aici comunistii și-au vârat coada. Bandele de ucigași și de bandiți cari atacă satele arabilor și ucid cu nemiluita, zice că sunt aleși dintre cei mai de seamă comunisti, în frunte cu capii trimiși anume dela Moscova. Gândul lor este să aprindă și aici revoluția, iar în învălmășeala care se produce, să se cuibărească în mijlocul poporului, să și așeze acolo credința, căci tulburarea și nemulțumirea este cel mai potrivit loc în care se poate cuibări comunismul.

Credința noastră este, că dacă nu se vor lua măsuri din vreme, ochii noștri vor vedea în Palestina a doua Spania. Spre aceasta sunt porniți acum comunistii.

Bulgaria, vecina noastră de peste Dunăre,

a întărit proverbul care spune, că însoțirea cu omul bun, întotdeauna este de bun folos

Dintre toate țările aflătoare împrejurul munților Balcani, singură Bulgaria s'a ferit până aci să lege prietenie cu celelalte țări vecine. Dânsa nu a văzut cu ochi prea buni puterea Micei Înțelegeri și chiar dacă a tăcut — ea totuși s'a uitat cu răutate la ridicarea și întărirea Micel Înțelegeri.

Prin strădania cu ade-vărat mare, a miniștrilor treburilor din afară a Cehoslovaciei, Jugoslaviei și României, s'a ajuns la o înțelegere și cu Bulgaria. În zilele trecute, ministrul președinte al guvernului bulgar, a iscălit un contract cu miniștrii reprezentanți ai Înțelegerii Balcanice, în care Bulgaria se leagă, că

va înlesni de aci înainte prietenia și bună vecinătatea cu celelalte țări și va conlucra cu dânselle la întărirea păcii.

Un pas mare s'a făcut cu acest prilej. Bulgaria a intrat și ea în făgașul poezilor vecine cu ea, a pornit pe un drum nou în politica din afară, care în curând va da roade neașteptate. Însoțirea Bulgariei la drumul Înțelegerii Balcanice, va dovedi tuturora, că în această parte a lumii, domnește cuminenția și buna înțelegere, care azi, în aceste vremuri tulburi, este dorită cu multă ardoare.

Pilda aceasta să o urmeze și alții, — zice un ziar francez.

Lupte inverșunrate între japonezi și ruși

În săptămâna aceasta, Lună, s'a dat cel mai mare atac de aeroplane în Răsărit. Peste o sută de aeroplane rusești au aruncat mai mult de 5 mii de bombe, peste liniile ocupate de japonezi. În cursul luptei din văzduh 2 aeroplane rusești au fost doborâte. Atacul a fost respins de trupele japoneze.